

Mẹ điên

Truyện ngắn của Vương Hằng Tích (Trung Quốc)

Hai mươi ba năm trước, có một người con gái trẻ lang thang qua làng tôi, đầu bù tóc rối, gặp ai cũng cười cười, cũng chẳng ngại ngần ngồi tè trước mặt mọi người. Vì vậy, đàn bà trong làng đi qua cô gái thường nhỏ nước bọt, có bà còn chạy lên trước dậm chân, đuổi "Cút cho xa!". Thế nhưng cô gái không bỏ đi, vẫn cứ cười ngây dại quanh quẩn trong làng.

Hồi đó, cha tôi đã 35 tuổi. Cha làm việc ở bãi khai thác đá bị máy chém cụt tay trái, nhà lại quá nghèo, mãi không cưới được vợ. Bà nội thấy con điên có sắc vóc, thì động lòng, quyết định mang cô ta về nhà cho cha tôi, làm vợ, chờ bao giờ cô ta đẻ cho nhà tôi "đứa nối dõi" sẽ đuổi đi liền. Cha tôi dù trong lòng bất nhẫn, nhưng nhìn cảnh nhà, cắn răng đành chấp nhận. Thế là kết quả, cha tôi không phải mất đồng xu nào, nghiễm nhiên thành chú rể.

Khi mẹ sinh tôi, bà nội ẵm cháu, hóp cái miệng chẳng còn mấy cái răng vui sướng nói: "Cái con mẹ điên này, mà lại sinh cho bà cái đứa chống gậy rồi!". Có điều sinh tôi ra, bà nội ẵm mất tôi, không bao giờ cho mẹ đến gần con.

Mẹ chỉ muốn ôm tôi, bao nhiêu lần đứng trước mặt bà nội dùng hết sức gào lên: "Đưa, đưa tôi..." bà nội mặc kệ. Tôi còn trứng nước như thế, như khối thịt non, biết đâu mẹ lỡ tay vứt tôi đi đâu thì sao? Dù sao, mẹ cũng chỉ là con điên. Cứ mỗi khi mẹ khẩn cầu được bế tôi, bà nội lại trợn mắt lên chửi: "Mày đừng có hòng bế con, tao còn lâu mới đưa cho mày. Tao mà phát hiện mày bế nó, tao đánh mày chết. Có đánh chưa chết thì tao cũng sẽ đuổi mày cút!".

Bà nội nói với vẻ kiên quyết và chắc chắn. Mẹ hiểu ra, mặt mẹ sợ hãi khủng khiếp, mỗi lần chỉ dám đứng ở xa xa ngó tôi. Cho dù vú mẹ sữa căng đầy cứng, nhưng tôi không được một ngụm sữa mẹ nào, bà nội dứt từng thìa từng thìa nuôi cho tôi lớn. Bà nói, trong sữa mẹ có "bệnh thần kinh", nếu lây sang tôi thì phiền lắm.

Hồi đó nhà tôi vẫn đang giãy giụa giữa vũng bùn lầy của nghèo đói. Đặc biệt là sau khi có thêm mẹ và tôi, nhà vẫn thường phải treo niêu. Bà nội quyết định đuổi mẹ, vì mẹ không những chỉ ngồi nhà ăn hại cơm nhà, còn thỉnh thoảng làm thành tiếng thị phi.

Một ngày, bà nội nấu một nồi cơm to, tự tay xúc đầy một bát cơm đưa cho mẹ, bảo: "Con dâu, nhà ta bây giờ nghèo lắm rồi, mẹ có lỗi với cô. Cô ăn hết bát cơm này đi, rồi đi tìm nhà nào giàu có hơn một tí mà ở, sau này cảm không được quay lại đây nữa, nghe chưa?".

Mẹ tôi vừa vớ một miếng cơm to vào mồm, nghe bà nội tôi hạ "lệnh tiễn khách" liền tỏ ra kinh ngạc, ngụm cơm dờ ra lỗ trong miệng. Mẹ nhìn tôi đang nằm trong lòng bà, lấp bắp kêu ai oán: "Đừng... đừng...". Bà nội sất mặt lại, lấy tác phong uy nghiêm của bậc gia trưởng nghiêm giọng hét: "Con dâu điên mày ngang bướng cái gì, bướng thì chả có quả tốt lành gì đâu. Mày vốn lang thang khắp nơi, tao bao dung mày hai năm rồi, mày còn đòi cái gì nữa? Ăn hết bát đấy rồi đi đi, nghe thấy chưa hả?".

Nói đoạn bà nội lôi sau cửa ra cái xềng, đập thật mạnh xuống nền đất như Dư Thái Quân nắm gậy đầu rồng, "phầm!" một tiếng. Mẹ sợ chết giấc, khiếp nhược lén nhìn bà nội, lại chậm rãi cúi đầu nhìn xuống bát cơm trước mặt, có nước mắt rơi trên những hạt cơm trắng nhệch.

Dưới cái nhìn giám sát, mẹ chợt có một cử động kỳ quặc, mẹ chia cơm

trong bát một phần lớn sang cái bát không khác, rồi nhìn bà một cách đáng thương hại.

Bà nội ngồi thần thờ, hoá ra, mẹ muốn nói với bà rằng, mỗi bữa mẹ sẽ chỉ ăn nửa bát, chỉ mong bà đừng đuổi mẹ đi. Bà nội trong lòng như bị ai vò cho mấy nắm, bà nội cũng là đàn bà, sự cứng rắn của bà cũng chỉ là vỏ ngoài. Bà nội quay đầu đi, nuốt những nước mắt nóng đi, rồi quay lại sát mặt nói: "Ăn mau ăn mau, ăn xong còn đi. Ở nhà này cô cũng chết đói thôi!".

Mẹ tôi dường như tuyệt vọng, đến ngay cả nửa bát cơm con cũng không ăn, thập thễnh bước ra khỏi cửa, nhưng mẹ đứng ở bậc cửa rất lâu không bước ra. Bà nội dần lòng đuổi: "Cô đi, cô đi, đừng có quay đầu lại. Dưới gầm trời này còn nhiều nhà người ta giàu!". Mẹ tôi quay lại, đưa một tay ra phía lòng bà, thì ra, mẹ muốn được ôm tôi một tí.

Bà nội lưỡng lự một lúc, rồi đưa tôi trong bọc tã lót cho mẹ. Lần đầu tiên mẹ được ẵm tôi vào lòng, môi nhấp nhấp cười, cười hạnh phúc rạng rỡ. Còn bà nội như gặp quân thù, hai tay đỡ sẵn dưới thân tôi, chỉ sợ mẹ lên cơn điên, quăng tôi đi như quăng rác. Mẹ ôm tôi chưa được ba phút, bà nội không đợi được giằng tôi trở lại, rồi vào nhà cài chặt then cửa lại.

Khi tôi bắt đầu lờ mờ hiểu biết một chút, tôi mới phát hiện, ngoài tôi ra, bọn trẻ chơi cùng tôi đều có mẹ. Tôi tìm cha đòi, tìm bà đòi, họ đều nói, mẹ tôi chết rồi. Nhưng bọn bạn cùng làng đều bảo tôi: "Mẹ mày là một con điên, bị bà mày đuổi đi rồi." Tôi tìm bà nội vòi vĩnh, đòi bà phải trả mẹ lại, còn chửi bà là đồ "bà lang sói", thậm chí hất tung mọi cơm rau bà bưng cho tôi. Ngày đó, tôi làm gì biết "điên" nghĩa là cái gì đâu, tôi chỉ cảm thấy nhớ mẹ tôi vô cùng, mẹ trông như thế nào nhỉ? mẹ còn sống không?

Không ngờ, năm tôi sáu tuổi, mẹ tôi trở về sau 5 năm lang thang.

Hôm đó, mấy đứa nhóc bạn tôi chạy như bay tới báo: "Thụ, mau đi xem, mẹ mày về rồi kìa, mẹ bị điên của mày về rồi!" Tôi mừng quá đít nhổng nhổng, co giò chạy vội ra ngoài, bà nội và cha cũng chạy theo tôi. Đây là lần đầu tiên tôi nhìn thấy mẹ, kể từ khi biết nhớ.

Người đàn bà đó vẫn áo quần rách nát, tóc tai còn những vụn cỏ khô vàng khè, có trời mới biết là do ngủ đêm trong đồng cỏ nào. Mẹ không dám

bước vào cửa, nhưng mặt hướng về phía nhà tôi, ngồi trên một hòn đá cạnh ruộng lúa trước làng, trong tay còn cầm một quả bóng bay bần thiêu. Khi tôi và lũ trẻ đứng trước mặt mẹ, mẹ cuống cuống nhìn trong đám tôi tìm con trai mẹ. Cuối cùng mẹ dán chặt mắt vào tôi, nhìn tôi chòng chọc, nhếch mép bảo: "Thụ... bóng... bóng...".

Mẹ đứng lên, liên tục giơ lên quả bóng bay trong tay, dúi vào tôi với vẻ lấy lòng. Tôi thì liên tục lùi lại. Tôi thất vọng ghê gớm, không ngờ người mẹ ngày đêm tôi nhớ thương lại là cái hình người này. Một thằng cu đứng cạnh tôi kêu to: "Thụ, bây giờ mày biết con điên là thế nào chưa? Là mẹ mày như thế này đấy!".

Tôi tức tối đáp lại nó: "Nó là mẹ mày ấy! Mẹ mày mới là con điên ấy, mẹ mày mới là thế này!" Tôi quay đầu chạy trốn. Người mẹ bị điên này tôi không thềm. Bà nội và bố thì lại đưa mẹ về nhà.

Năm đó, bà nội đuổi mẹ đi rồi, lương tâm bà bị chất vắn dày vò, bà càng ngày càng già, trái tim bà cũng không còn sắt thép được nữa, nên bà chủ động đưa mẹ về, còn tôi lại bức bối, bởi mẹ đã làm tôi mất thể diện.

Tôi không bao giờ tươi tỉnh với mẹ, chưa bao giờ chủ động nói với mẹ, càng không bao giờ gọi "Mẹ!", khi phải trao đổi với mẹ, tôi gào là chủ yếu, mẹ không bao giờ dám hé miệng.

Nhà không thể nuôi không mẹ mãi, bà nội quyết định huấn luyện cho mẹ làm việc vất. Khi đi làm đồng, bà nội dắt mẹ đi "quan sát học hỏi", bà bảo mẹ không nghe lời sẽ bị đánh đòn.

Sau một thời gian, bà nội nghĩ mẹ đã được dạy dỗ tương đối rồi, liền để mẹ tự đi cắt cỏ lợn. Ai ngờ mẹ chỉ cắt nửa tiếng đã xong cả hai bờ "cỏ lợn". Bà nội vừa nhìn đã tá hỏa sợ hãi, cỏ mẹ cắt là lúa giống vừa làm đồng trở bông trong ruộng nhà người ta. Bà nội vừa sợ vừa giận phát cuồng chửi rủa: "Con mẹ điên lúa và cỏ mà không phân biệt được..."

Bà nội còn đang chưa biết nên xoay xử ra sao, thì nhà có ruộng bị cắt lúa tìm tới, mắng bà cố ý dạy con dâu làm càn. Bà nội tôi lửa giận bốc phừng phừng, trước mặt người ta lấy gậy đánh vào eo lưng con dâu, chửi: "Đánh chết con điên này, mày cút ngay đi cho bà...".

Mẹ tuy điên, nhưng vẫn biết đau, mẹ nhảy nhồm lên chạy trốn đầu gậy, miệng phát ra những tiếng lấp bắp sợ hãi: "Đừng... đừng...". Sau rồi, nhà người ta cũng cảm thấy chướng mắt, chủ động bảo: "Thôi, chúng tôi cũng chẳng bắt đền nữa. Sau này giữ cô ta chặt một tí là được...".

Sau khi cơn sóng gió qua, mẹ oai người dưới đất thút thít khóc. Tôi khinh bỉ bảo: "Cỏ với lúa mà cũng chả phân biệt được, mày đúng là lợn!" Lờn vừa dứt, gáy tôi bị một cái tát lật, là bà. Bà trừng mắt bảo tôi: "Thằng ngu kia, mày nói cái gì đấy? Mày còn thế này nữa? Đây là mẹ mày đấy!" Tôi vùng vằng bấu môi: "Cháu không có loại mẹ điên khùng thế này!"

"A, mày càng ngày càng láo. Xem bà có đánh mày không!" Bà nội lại giơ tay lên, lúc này chỉ thấy mẹ như cái lò xo bật từ dưới đất lên, che giữa bà nội và tôi, mẹ chỉ tay vào đầu mẹ, kêu thẳng thốt: "Đánh tôi, đánh tôi!"

Tôi hiểu rồi, mẹ bảo bà nội đánh mẹ, đừng đánh tôi. Cánh tay bà trên không trung thõng xuống, miệng lầm bầm: "Con mẹ điên này, trong lòng nó cũng biết thương con đây!".

Tôi vào lớp một, cha được một hộ chuyên nuôi cá làng bên mời đi canh hồ cá, mỗi tháng lương 50 tệ. Mẹ vẫn đi làm ruộng dưới sự chỉ bảo của bà, chủ yếu là đi cắt cỏ lợn, mẹ cũng không còn gây ra vụ rầy rà nào lớn nữa.

Nhớ một ngày mùa đông đói rét năm tôi học lớp ba, trời đột ngột đổ mưa, bà nội sai mẹ mang ô cho tôi. Có lẽ trên đường đến trường tôi mẹ đã ngã ò oạch mấy lần, toàn thân trông như con khỉ lấm bùn, mẹ đứng ở ngoài cửa sổ lớp học nhìn tôi cười ngớ ngẩn, miệng còn gọi tôi: "Thụ... ô...". Có mấy đứa bạn tôi cười khúc khích, tôi như ngồi trên bàn chông, oán hận mẹ khủng khiếp, hận mẹ không biết điều, hận mẹ làm tôi xấu hổ, càng hận thằng Hỷ cầm đầu trêu chọc. Trong lúc nó còn đang khoa trương bắt chước mẹ, tôi chộp cái hộp bút trước mặt, đập thật mạnh cho nó một phát, nhưng thằng Hỷ tránh được. Nó xông tới bóp cổ tôi, chúng tôi giằng co đánh nhau.

Tôi nhỏ con, vốn không phải là đối thủ của nó, bị nó dễ dàng đè xuống đất. Lúc này, chỉ nghe một tiếng "vút" kéo dài từ bên ngoài lớp học, mẹ giống như một đại hiệp "bay" ào vào, một tay tóm cổ Hỷ, đẩy ra tận ngoài cửa lớp. Ai cũng bảo người điên rất khỏe, thật sự đúng là như vậy. Mẹ dùng hai tay nhấc bổng thằng bắt nạt tôi lên trên không trung, nó kinh sợ kêu khóc gọi bố

mẹ, một chân béo ị khua khoắng đập loạn xạ trên không trung. Mẹ không thèm để ý, vút nó vào ao nước cạnh cổng trường, rồi mặt thản nhiên, mẹ đi ra.

Mẹ vì tôi gây ra đại họa, mẹ lại làm như không có việc gì xảy ra. Trước mặt tôi, mẹ lại có vẻ khiếp nhược, nhìn tôi vẻ muốn lấy lòng. Tôi hiểu ra đây là tình yêu của mẹ, dù đầu óc mẹ không tỉnh táo, thì tình yêu của mẹ vẫn tỉnh táo, vì con trai của mẹ bị người ta bắt nạt. Lúc đó tôi không kìm được kêu lên: "Mẹ!" đây là tiếng gọi đầu tiên kể từ khi tôi biết nói.

Mẹ sửng sờ cả người, nhìn tôi rất lâu, rồi y hệt như một đứa trẻ con, mặt mẹ đỏ hồng lên, cười ngớ ngẩn. Hôm đó, lần đầu tiên hai mẹ con tôi cùng che một cái ô về nhà.

Tôi kể sự tình cho bà nội nghe, bà nội sợ rụng rời ngã ngồi lên ghế, vội vã nhờ người đi gọi cha về. Cha vừa bước vào nhà, một đám người tráng niên vạm vỡ tay dao tay thước xông vào nhà tôi, không cần hỏi han trắng đen gì, trước tiên đập phá mọi bát đĩa vò hũ trong nhà nát như tương, trong nhà như vừa có động đất cấp chín. Đây là những người do nhà Phạm Gia Hỷ nhờ tới, bố Phạm hung hãn chỉ vào cha tôi nói: "Con trai tao sợ quá đã phát điên rồi, hiện đang nằm nhà thương. Nhà mày mà không mang 1000 tệ trả tiền thuốc thang, mẹ mày tao cho một mối lửa đốt tan cái nhà mày ra."

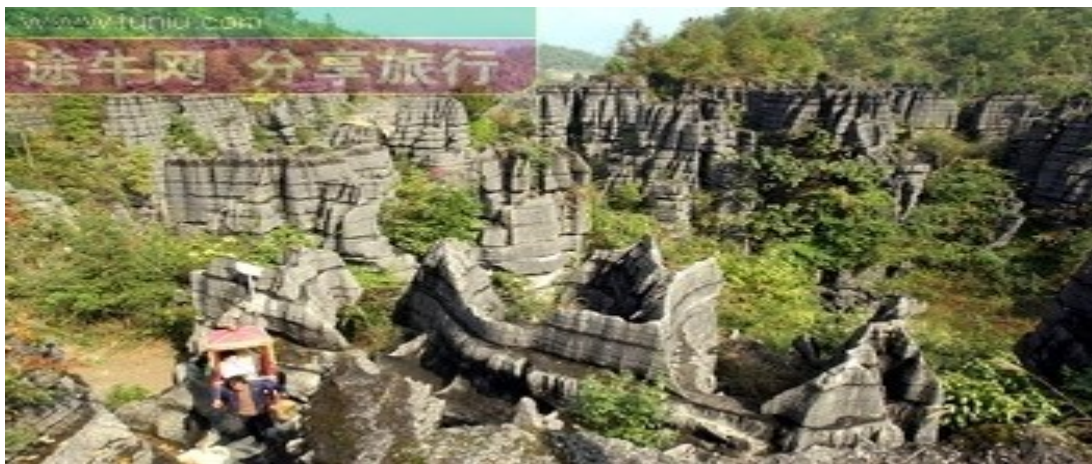
Một nghìn tệ? Cha đi làm một tháng chỉ 50 tệ! Nhìn những người sát khí đằng đằng nhà họ Phạm, cha tôi mất đồ lên dần, cha nhìn mẹ với ánh mắt cực kỳ khủng khiếp, một tay nhanh như cắt đỡ thắt lưng da, đánh tới tấp khắp đầu mặt mẹ. Một trận lại một trận, mẹ chỉ còn như một con chuột khiếp hãi run rẩy, lại như một con thú săn đã bị dồn vào đường chết, nhảy lên hãi hùng, chạy trốn, cả đời tôi không thể quên tiếng thắt lưng da vụt lạnh lùng lên thân mẹ và những tiếng thê thiết mẹ kêu.

Sau đó phải trường đồn cảnh sát đến ngăn bàn tay bạo lực của cha. Kết quả hoà giải của đồn cảnh sát là: Cả hai bên đều có tổn thất, cả hai không nợ nần gì nhau cả. Ai còn gây sự sẽ bắt luôn người đó.

Đám người đi rồi, cha tôi nhìn khắp nhà mảnh vỡ nòi niêu bát đĩa tan tành, lại nhìn mẹ tôi vết roi đầy mình, cha tôi bất ngờ ôm mẹ tôi vào lòng khóc thảm thiết. "Mẹ điên ời, không phải là tôi muốn đánh mẹ, mà nếu như tôi

không đánh thì việc này không thể dàn xếp nổi, nhà mình làm gì có tiền mà đền cho người. Bởi nghèo khổ quá mà thành hoạ đấy thôi!". Cha lại nhìn tôi nói: "Thụ, con phải cố mà học lên đại học. Không thì, nhà ta cứ bị người khác bắt nạt suốt đời, nhé!". Tôi gật đầu, tôi hiểu.

Mùa hè năm 2000, tôi thi đỗ vào trung học với kết quả xuất sắc. Bà nội tôi vì làm việc cực nhọc cả đời mà mắt trước đó, gia cảnh ngày càng khó khăn hơn. Cục Dân Chính khu tự trị Ân Thi (Hồ Bắc) xếp nhà tôi thuộc diện đặc biệt nghèo đói, mỗi tháng trợ cấp 40 tệ. Trường tôi học cũng giảm bớt học phí cho tôi, nhờ thế tôi mới có thể học tiếp.

Một góc Khu tự trị Ân Thi

Vì học nội trú, bài vở nhiều, tôi rất ít khi về nhà. Cha tôi vẫn đi làm thuê 50 tệ một tháng, gánh tiếp tế cho tôi đặt lên vai mẹ, không ai thay thế được. Mỗi lần bà thím nhà bên giúp nấu xong thức ăn, đưa cho mẹ mang đi. Hai mươi ki lô mét đường núi ngoằn ngoèo ruột dê làm khổ mẹ phải tốn sức ghi nhớ đường đi, gió tuyết cũng vẫn đi. Và thật là kỳ tích, hễ bất cứ việc gì làm vì con trai, mẹ đều không điên tí nào. Ngoài tình yêu mẫu tử ra, tôi không còn cách giải thích nào khác. Y học cũng nên giải thích khám phá hiện tượng này.

27/4/2003, lại là một chủ nhật, mẹ lại đến, không chỉ mang đồ ăn cho tôi, mẹ còn mang đến hơn chục quả đào dại. Tôi cầm một quả, cắn một miếng, cười hỏi mẹ: "Ngọt quá, ở đâu ra?" Mẹ nói: "Tôi... tôi hái..." không ngờ mẹ tôi cũng biết hái cả đào dại, tôi chân thành khen mẹ: "Mẹ, mẹ càng ngày càng tài giỏi!". Mẹ cười hì hì.

Trước lúc mẹ về, tôi theo thói quen dặn dò mẹ phải cẩn thận an toàn, mẹ ờ ờ trả lời. Tiễn mẹ xong, tôi lại bận rộn ôn tập trước kỳ thi cuối cùng của thời

phổ thông.

Ngày hôm sau, khi đang ở trên lớp, bà thím vội vã chạy đến trường, nhờ thầy giáo gọi tôi ra ngoài cửa. Thím hỏi tôi, mẹ tôi có đến đưa tiếp té đồ ăn không? Tôi nói đưa rồi, hôm qua mẹ về rồi. Thím nói: "Không, mẹ mày đến giờ vẫn chưa về nhà!" Tim tôi thót lên một cái, mẹ tôi chắc không đi lạc đường? Chẳng đường này mẹ đã đi ba năm rồi, có lẽ không thể lạc được. Thím hỏi: "Mẹ mày có nói gì không?" Tôi bảo không, mẹ chỉ cho cháu chục quả đào tươi. Thím đập hai tay: "Thôi chết rồi, hỏng rồi, có lẽ vì mấy quả đào dại rồi!"

Thím kêu tôi xin nghỉ học, chúng tôi đi men theo đường núi về tìm. Đường về quả thực có mấy cây đào dại, trên cây chỉ lơ thơ vài quả cộc, bởi nếu mọc ở vách đá mới còn giữ được quả. Chúng tôi cùng lúc nhìn thấy trên thân cây đào có một vết gãy cành, dưới cây là vực sâu trăm thước. Thím nhìn tôi rồi nói: "Chúng ta đi xuống khe vách đá tìm!" Tôi nói: "Thím, thím đừng dọa cháu...". Thím không nói năng kéo tôi đi xuống vách núi...

Mẹ nằm yên tĩnh dưới khe núi, những trái đào dại vương vãi xung quanh, trong tay mẹ còn nắm chặt một quả, máu trên người mẹ đã cứng lại thành đám màu đen nặng nề. Tôi đau đớn tới mức ngũ tạng như vỡ ra, ôm chặt cứng lấy mẹ, gọi: "Mẹ ơi, Mẹ đau khổ của con ơi! Con hối hận đã nói rằng đào này ngọt! Chính là con đã lấy mạng của mẹ... Mẹ ơi, mẹ sống chẳng được hưởng sung sướng ngày nào..." Tôi sát đầu tôi vào khuôn mặt lạnh cứng của mẹ, khóc tới mức những hòn đá dại trên đỉnh núi cũng rớt nước mắt theo tôi.

Ngày 7/8/2003, một trăm ngày sau khi chôn cất mẹ, thư gọi nhập học dát vàng dát bạc của Đại học Hồ Bắc đi xuyên qua những ngã đường mẹ tôi đã đi, chạy qua những cây đào dại, xuyên qua ruộng lúa đầu làng, "bay" thẳng vào cửa nhà tôi. Tôi gài lá thư đến muôn ấy vào đầu ngói mộ cô tịch của mẹ: "Mẹ, con đã có ngày mở mặt mở mày rồi, MẸ có nghe thấy không? MẸ có thể ngậm cười nơi chín suối rồi!"

(Trang Hạ dịch)

Chú thích:

cỏ lợn

cỏ lợn nở hoa

Lời người dịch:

Khi tôi dịch "[Vừa đọc vừa khóc](#)" post dân lên blog, đã có những bạn ngồi lì trước màn hình máy tính chờ được đọc tiếp từng đoạn, từng đoạn tôi dịch. Thời gian tôi dịch online không dài, nhưng tôi thấy khi tôi post những dòng cuối cùng của "Vừa đọc vừa khóc", có nhiều người đang ngồi ở nhiều miền

khác nhau, trước màn hình laptop hay trong quán cà phê Internet đã cùng lúc chảy nước mắt.

Khi đó tôi không quan tâm đến việc văn chương loại gì, văn chương của ai, tôi chỉ cần cảm thấy đọc rất hay thì sẽ dịch ra chia sẻ cho bạn đọc vào xem blog tôi, thế là OK. Văn chương mạng bản thân là một sự tự do tối cao. Trên mạng đầy rẫy chữ, hay thì được gọi là văn, còn lại toàn rác. Tôi chỉ làm việc đơn giản là giúp các bạn bới rác.

Tôi nghĩ những truyện tôi chọn để bới cũng được nhiều bạn thích, như "[Xin lỗi em chỉ là con đĩ](#)", như "[vườn Thất Lạc](#)", như "Vừa đọc vừa khóc"... Tuy nhiên sau khi tình cờ phát hiện việc một người dịch nào đó của Việt Nam "sáng tạo" ra hẳn một nhà văn nước ngoài, tôi bắt đầu nghĩ nghiêm túc về việc: Đi tìm tác giả thật sự của các bài tôi dịch. Với một niềm tin tuyệt đối rằng, tất cả mọi sáng tác trên mạng [đều có tác giả](#), chứ không phải tự nó đẻ ra. Và nữa, không nhà văn nào từ chối con đẻ của mình cả! Trừ phi đó là truyện do Cối Thiên Thai đặt hàng! 🇻🇳

Thật sự là truy tìm nguồn gốc của một văn bản trên mạng vô cùng khó khăn, thậm chí không biết nó tên là gì, phải phán đoán bản gốc viết bằng tiếng Hoa giản thể hay phồn thể, xuất xứ từ BBS hay từ blog, thậm chí từ tâm lý thích "copy xoá nguồn bài" của các blogger để tìm kỹ những thời gian bài được post nhiều.

... Tuy nhiên trong quá trình tìm kiếm, thử tất cả mọi từ khoá, sử dụng hầu hết mọi công cụ tìm kiếm của mạng tiếng Hoa, trình độ "sơ lược hòm" của tôi đã đạt đến mức độ đủ thính để "đánh hơi" phương hướng. Và lần lượt các bài dịch trong blog của tôi đã được "trả lại tên cho em" với tên gốc của tác phẩm, tên tác giả thật sự của nó, thậm chí độ chính xác có thể lên đến mức cao nhất. Tôi hài lòng chứ. Mặc dù bạn đọc thì có thể nghĩ "truyện ai viết chả được". Và trong quá trình tìm kiếm, tôi đã thu lượm được bao nhiêu thông tin hay, tìm được các website văn học tiếng Hoa vô cùng phong phú, các kho sách vô tận có sẵn lời bình, như một tấm lọc chắc chắn để từ giờ, tôi không cần phải bới rác theo nghĩa thật sự nữa.

Lan man nhiều quá, giờ tôi muốn nói thêm về "[Me điên](#)". Tôi rất bất ngờ vì đây là một câu chuyện gần như ghi lại những sự kiện có thật, được xếp vào dạng "tiểu thuyết ghi chép thật" (ký thực tiểu thuyết), nhân vật chính là

gia đình người cậu của tác giả Vương Hằng Tích.

Vương Hằng Tích là người dân tộc, nhà nghèo đói, thất học, học gần hết THCS thì năm 1985 rời khu tự trị tỉnh Hồ Bắc ra đi kiếm việc khi 15 tuổi, làm mọi việc cừu vụn rồi đi học nấu ăn, tự mày mò viết văn, chủ yếu là viết tản văn, ghi chép, tự truyện lật vặt. Năm 1998, Vương Hằng Tích được kết nạp vào hiệp hội nhà văn Hồ Bắc, là nhà văn mang thân phận "kẻ làm thuê công nhật" đầu tiên của Hồ Bắc. Năm 1999, anh cũng được tuyên dương là một trong mười lao động trẻ xuất sắc của tỉnh Hồ Bắc, và sau đó, anh rời dao thớt cùng bếp lò để được ngồi vào một văn phòng làm biên tập viên, thật sự là vinh hạnh mà Vương Hằng Tích (VHT) không thể ngờ tới.

"Mẹ điên" chính là mẹ (vợ của cậu) của VHT. Cậu VHT hơi bị lẩn thẩn, vừa nghèo vừa xấu vừa dốt, mãi không có vợ. Mẹ không rõ từ đâu dạt tới, mẹ vừa câm vừa điên, về làng rồi thành mẹ của VHT. Nhưng mẹ điên ăn rất nhiều, cơm điên tới thì đổ cơm vào thùng rác, hay bị mẹ chồng mắng, có lần mẹ điên bị mẹ chồng (bà ngoại của VHT) đánh đau quá, đã cầm dao chém mẹ chồng gần chết. Rồi mẹ điên đẻ con trai, nhưng đêm ngủ đè chết con, nên bị cả nhà đuổi đi. Từ đó, trên hòn đá đầu thôn, có một con điên cứ ngồi trên hòn đá đầu mộ, khóc ti ti cho đứa con đã chết.

"Mẹ điên" trong đời thật đã lưu lạc khắp nơi, tổng cộng làm vợ cho mấy nhà, mỗi lần đều đẻ ra được một thằng con trai xong bị nhà đó đuổi đi. Mỗi lần bị đuổi "mẹ điên" đều quỳ khóc mãi trước cửa nhà người ta, không chịu đi. Sau đó vài năm, "mẹ điên" muốn gặp những đứa con mình đã sinh ra, nhưng đều bị mấy gia đình kia đuổi đi không cho gặp. Kết cục, có lần quá đói, hái đào dại ăn, "mẹ điên" nhà VHT ngã chết dưới khe núi, được người quanh đó chôn qua loa.

Rồi sau đó, cậu của VHT cũng chết, năm 2004 lễ thanh minh, VHT về quê thắp hương cho cậu mình, mới có người chỉ cho, cách đó không xa có mộ của mẹ. Nhìn thấy hòn đá bé tẹo đánh dấu, VHT nói, mình đã khóc như mưa vì hồi tưởng lại hình dáng của cậu và mẹ ngày còn sống. Những đứa con của mẹ điên rải rác vài thôn quanh đó cũng đã thành những chàng trai hai mươi tuổi. Tuy nhiên, trong số đó, ngay cả những đứa có học hành đến nơi đến chốn cũng không thèm đếm xỉa đến mẹ mình. Vào giây phút đó, đầu óc VHT đầy chất những xung động đòi phải viết, anh nhất định phải viết để ghi chép lại cuộc đời này.

VHT mới ngoài 30, cho biết, mình chỉ ghi lại những gì đã thấy vào văn. Trong tương lai, đã có rất nhiều nhà xuất bản Trung Quốc đặt hàng anh viết "Mẹ điên" thành một tiểu thuyết, năm 2005, vở kịch nói "Mẹ điên" chuyển thể từ truyện ngắn của Vương Hằng Tích do Nhà hát kịch Quảng Đông dàn dựng đã mang vở kịch lên tận Bắc Kinh biểu diễn.

VHT cho biết, mỗi ngày dùng google có thể thấy thêm cả trăm mạng đăng truyện ngắn này của anh, nhưng không ai chịu đăng tên tác giả, nên rất nhiều người hoàn toàn không biết anh chính là người viết ra truyện này. Ngoài ra, có rất nhiều người "đạo" cốt truyện này để sáng tác ra những truyện ngắn truyện dài khác tương tự, khi gửi bản thảo đi, nếu gặp phải biên tập viên tinh tường, đều bị "mắng" và từ chối bản thảo.

Tôi cũng thu lượm đó đây vài bức ảnh về vở kịch này để mọi người hình dung. Riêng tôi, thật sự là tự nhìn lại mình, có học có hành mà vẫn đòi hỏi cha mẹ quá nhiều thứ, cá nhân tôi luôn oán trách gia đình không giáo dục dạy dỗ tôi đến nơi đến chốn, làm tôi ra đời thành thứ quái thai dở què dở tỉnh, vừa nhẹ dạ vừa khó tính vừa bốc đồng. Ngoài ra tôi xưa nay chẳng ghen tị với ai giàu ai đẹp, tôi chỉ ghen tị với những cô gái được gia đình dạy dỗ đến nơi đến chốn về ăn ở trong đời. Thế nhưng dịch truyện này thì giật cả mình nhìn lại, thấy có những người họ hoàn toàn không được nhận gì từ gia đình, trừ cái ác, cái bẩn thỉu, cái rủi ro hèn kém, mà cái Ác cái xấu xa không hề được bản tính Thiện của họ. Tôi tự mình cảm thấy ngại ngùng với bản thân mình.

Chắc chắn ai đọc xong cũng ghê sợ cái nhẩn tâm, nghèo đói, vô tri, cùng cực bản năng trong truyện. Nếu mình biết thế rồi tránh để gia đình mình sau này phải khổ, thế là tốt quá rồi còn gì.

Bản dịch gốc: blog Trang Hạ

<http://360.yahoo.com/trangha75>

Chuyển đăng lại bản dịch xin vui lòng liên hệ người dịch. Cảm ơn bạn [nam0543](#) tiếp tục sản xuất bán buôn các loại PDF chất lượng cao cho Trang Hạ.